

Sociologie rodiny II

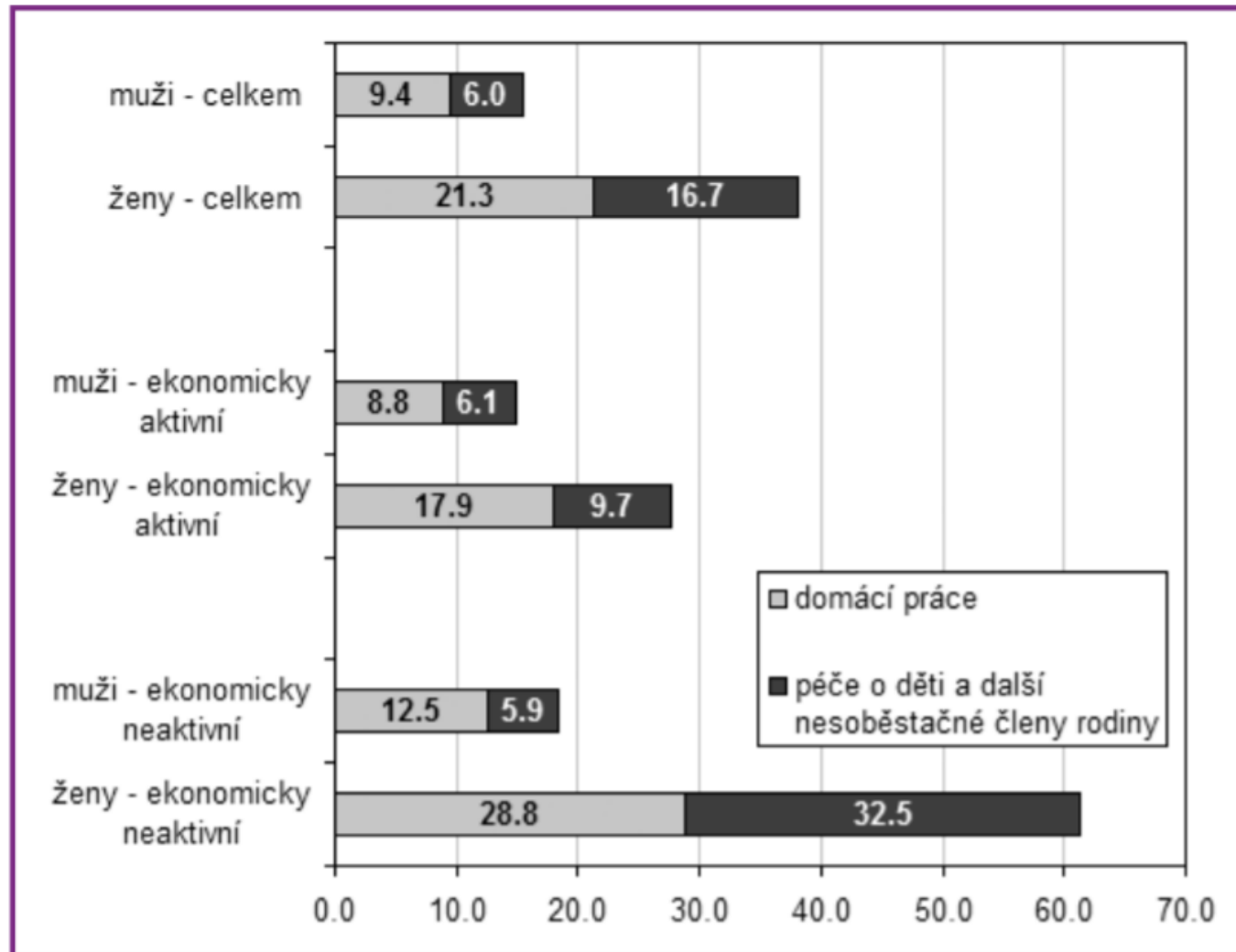
Sňatky podle vzdělání 2013

	CELKEM	ZŠ	Vyuč	SŠ	VŠ	?
ZŠ	1543	1120	170	166	55	32
Vyuč	5586	396	2639	1968	528	55
SŠ	8242	185	759	5190	1941	167
VŠ	5519	36	129	1354	3807	193
?	22609	48	59	221	194	22087

Pozitivní trendy v současných českých rodinách?

- Otcové na mateřské, zapojení mužů/otců do výchovy
- Výpomoc mužů v domácnosti
- Zrovnoprávnění mužů a žen
- Alternativní formy soužití
- Snadné rozvody
- Důraz na kvalitu vztahů (když už spolu lidé zůstanou, jsou spokojenější), lepší komunikace v rodině, využívání terapie
- Zájem o duševní zdraví
- Citlivější, svobodnější výchova dětí, odmítání fyzických trestů, vřelejší vztahy mezi rodiči a dětmi, kvalitní trávení volného času
- Tolerance různých podob rodiny
- Netolerance domácího násilí
- Genderová různorodost
- Svobodný výběr partnera a dalších věcí
- Méně dětí v rodině, možnost víc se jim věnovat
- Ženy nejsou odsuzovány za mimomanželské děti
- Rodičovství homosexuálních párů
- Lidé jsou zodpovědní, připravují se na rodičovství (terapie, finanční zabezpečení)
- Větší možnosti medicíny
- Přínos technologií - možnost komunikovat na dálku

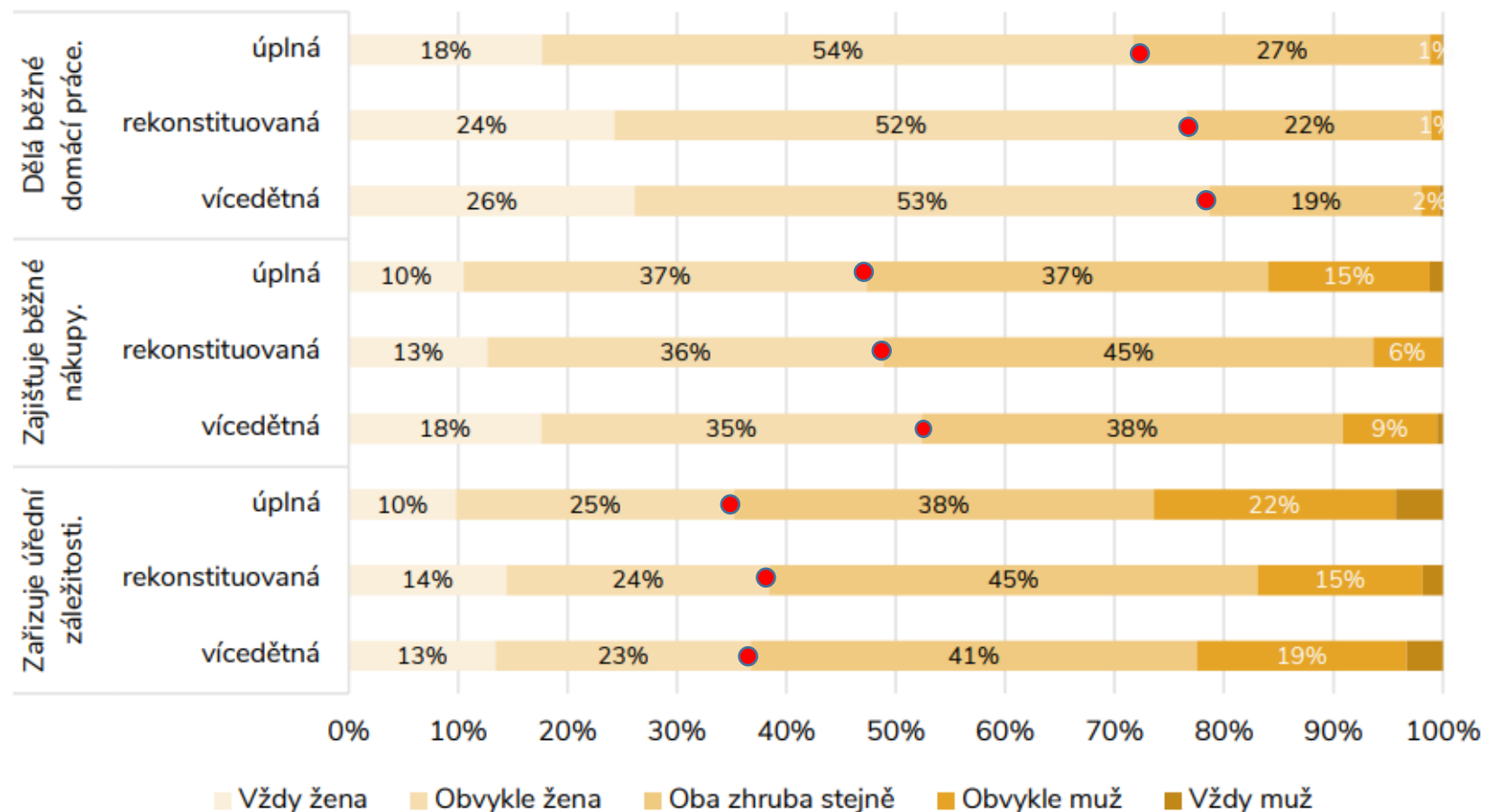
Graf 1: Kolik hodin týdně trávíte v průměru péčí o domácnost a její členy?

Zdroj: Životní dráhy 2010, N= 4010.

Vohlídalová, 2012

Graf č. 5.13 Rozdělení domácích činností mezi partnery podle typu rodiny (v %)

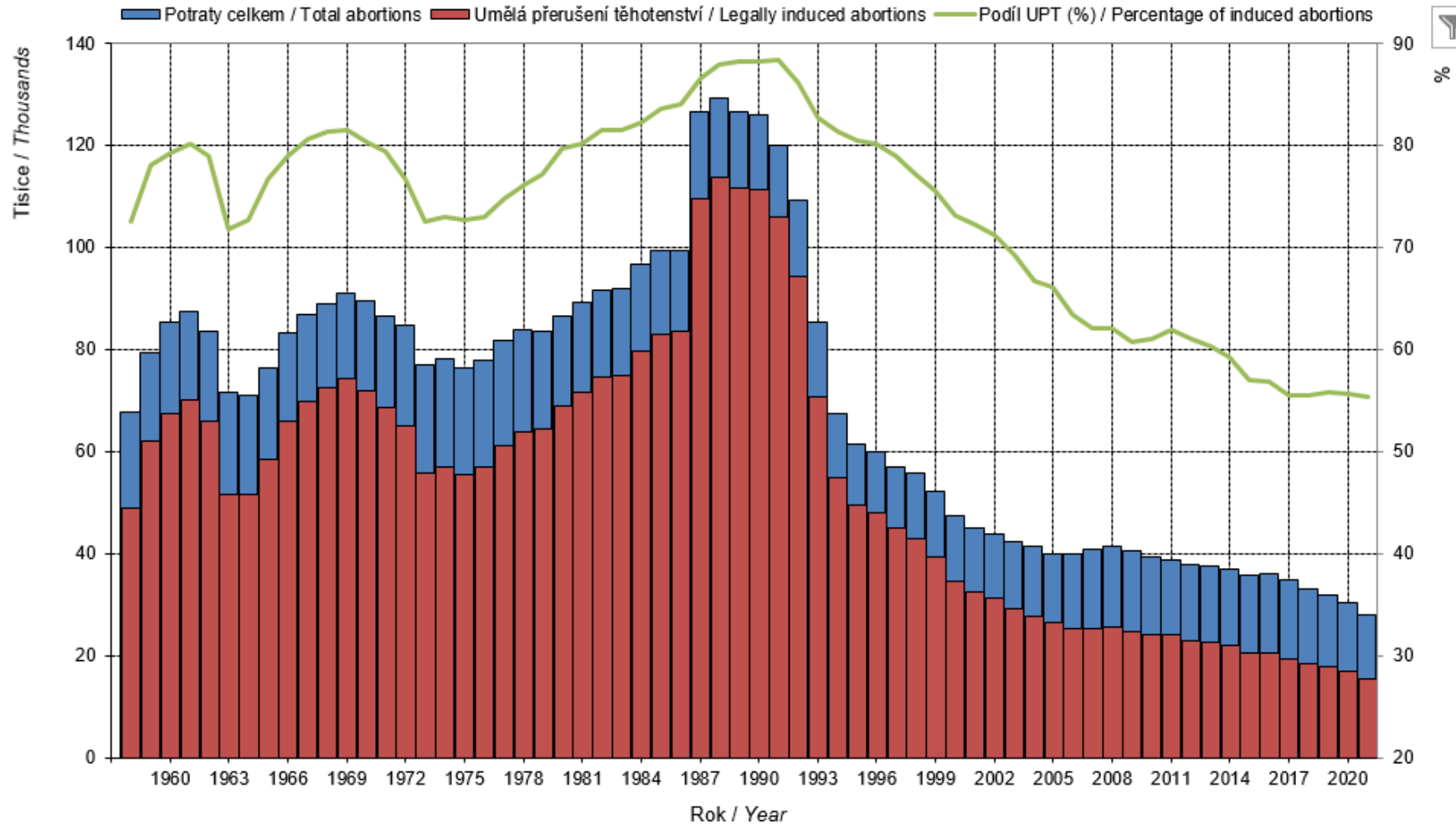

Pozn.: Úplná rodina s oběma biologickými rodiči a maximálně dvěma dětmi. Rekonstituovaná rodina s nevlastním rodičem. Vícedětná rodina s oběma biologickými rodiči a třemi a více dětmi.

Zdroj: Rodiny 2018–2021

https://www.nytimes.com/interactive/2015/01/06/upshot/how-nonemployed-americans-spend-their-weekdays-men-vs-women.html?rref=upshot&abt=0002&abg=1&_r=1

Potravy, 1958–2021 Abortions, 1958–2021

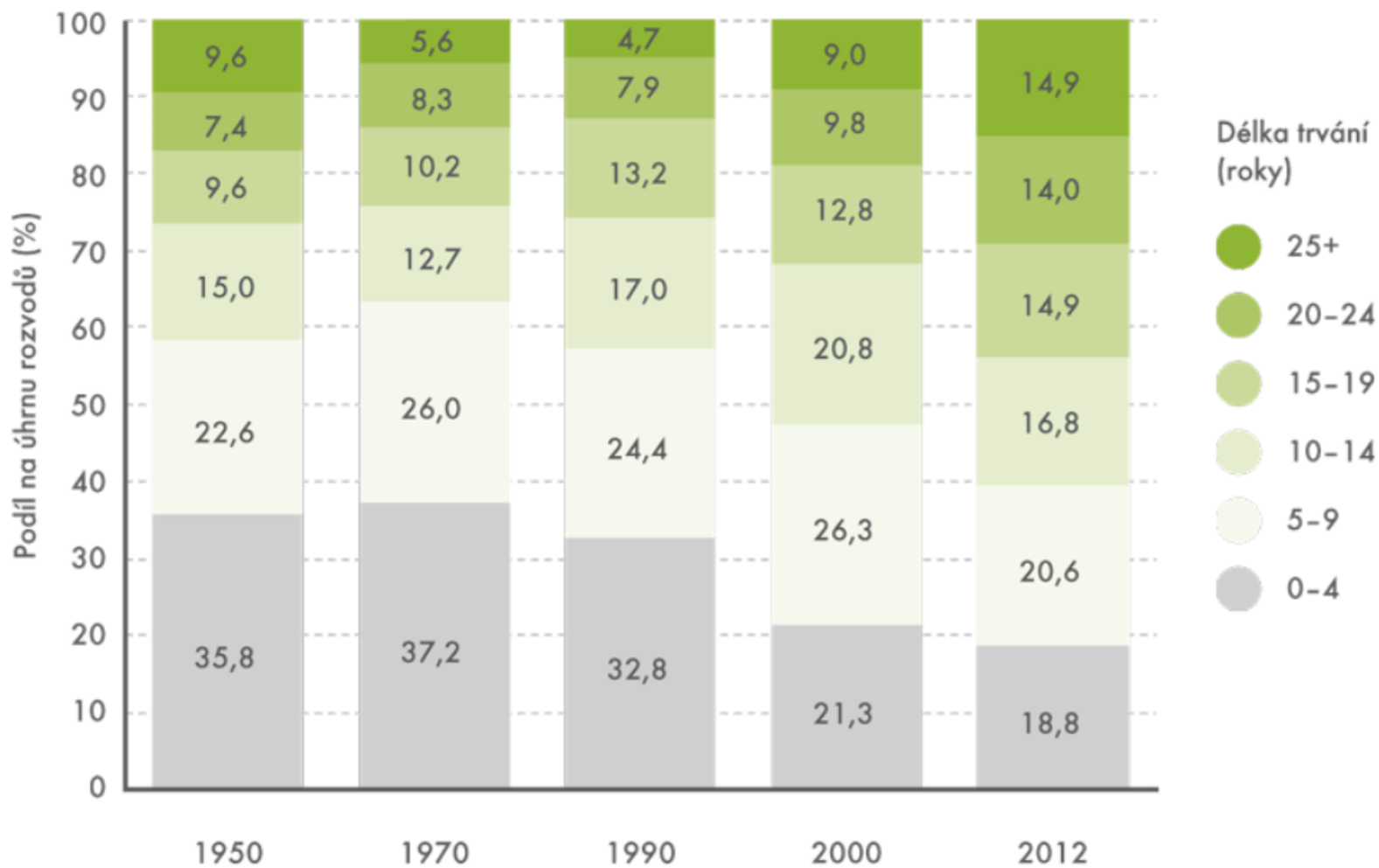

KvIS

Zpráva o rodině 2023

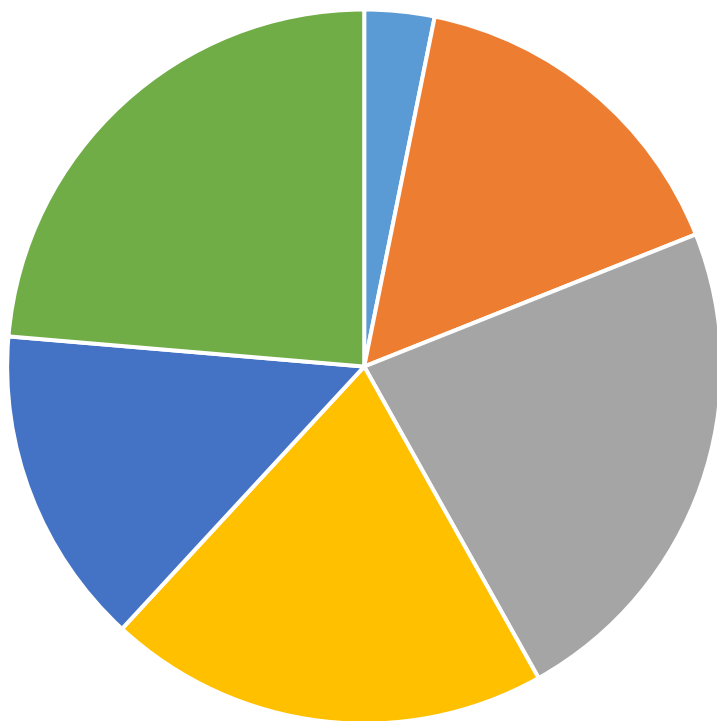
V 61 % rozvádějících se manželství byly v roce 2021 nezletilé děti, což je nevyšší podíl od roku 2006 (od počátku desetiletí kolísal tento podíl mezi 56 % a 59 %). Celkem se rozvod v roce 2021 dotkl 20 444 dětí.

Délka trvání manželství před rozvodem

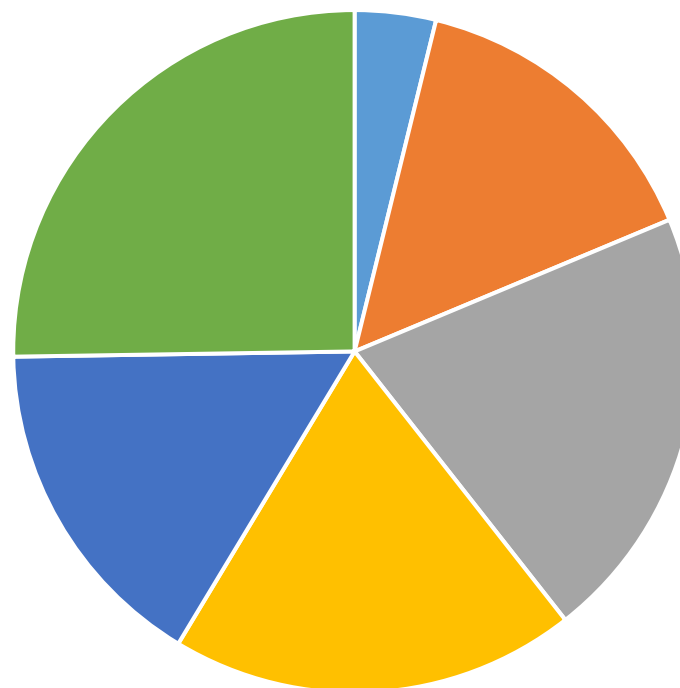

Délka trvání manželství rozvedených v roce 2021 (ČSÚ)

Praha

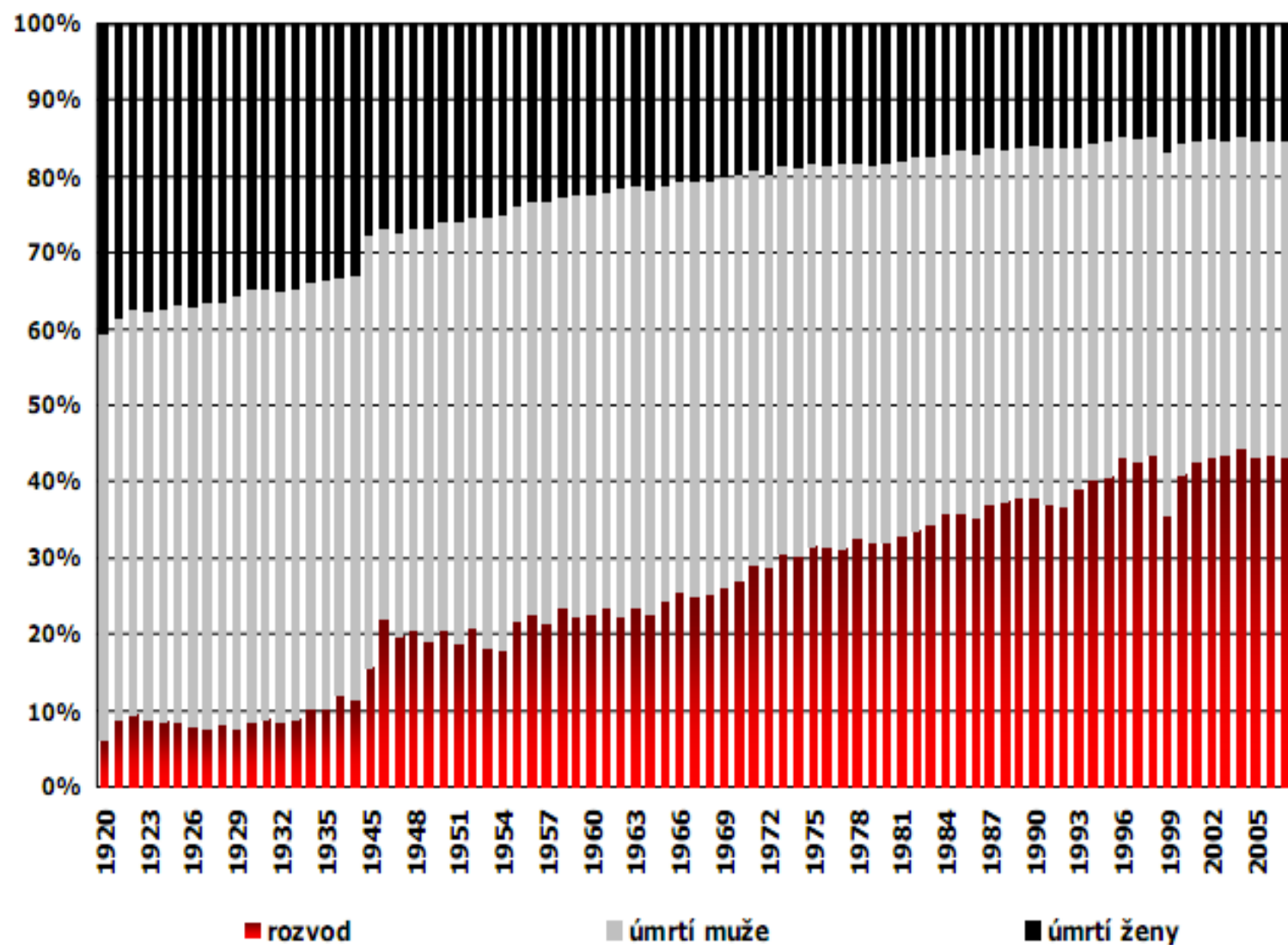
Středočeský kraj

■ 0 až 1 rok ■ 2 až 4 roky ■ 5 až 9 rok ■ 10 až 14 let ■ 15 až 19 let ■ 20 let a více

■ 0 až 1 rok ■ 2 až 4 roky ■ 5 až 9 rok ■ 10 až 14 let ■ 15 až 19 let ■ 20 let a více

Jak manželství končí...

Where Same-Sex Marriage Is Legal

Countries legally guaranteeing same-sex couples the right to marry, by year of law/decision finalized

As of Feb. 16, 2024

* Date of court decision. In effect two years later due to inactivity on law changes

** Enactment pending

Sources: Pew Research Center, Human Rights Campaign, Statista research

Jak se liší stejnopohlavní rodiny od ostatních rodin co se týče výsledků ve výchově dětí?

Děti vychovávané rodiči stejného pohlaví mají lepší vývojové výsledky (kognitivní funkce, psychologický vývoj, kvalita vztahu rodič-dítě, genderová identita, genderová role, sexuální orientace) než děti vychovávané heterosexuálními rodiči, jak ukazuje metaanalýza 32 studií.

Mario, Itzel, Suárez., Elizabeth, W., Stackhouse., Jeffrey, Keese., Christopher, G., Thompson. (2022). A meta-analysis examining the relationship between parents' sexual orientation and children's developmental outcomes. *Journal of Family Studies*, 1-22. doi: 10.1080/13229400.2022.2060121

Většina výsledků týkajících se rodiny je podobná mezi rodinami sexuálních menšin a heterosexuálními rodinami, přičemž rodiny sexuálních menšin vykazují dokonce lepší výsledky v některých oblastech (psychologická adaptace dětí, vztahy mezi rodiči a dětmi). Mezi sociální rizikové faktory špatných výsledků v rodinách patřilo stigma a diskriminace, slabá sociální podpora a manželský status.

Yun, Feng, Zhang., Haimei, Huang., Min, Wang., Jiawen, Zhu., Su, Ling, Tan., Weiyi, Tian., Jinli, Mo., Li, Jiang., Jieling, Mo., Wei, Pan., Chuanyi, Ning. (2023). Family outcome disparities between sexual minority and heterosexual families: a systematic review and meta-analysis. *BMJ Global Health*, 8(3):e010556-e010556. doi: 10.1136/bmjgh-2022-010556

Volume 131, Issue 4
April 2013

[< Previous Article](#) [Next Article >](#)

Article Contents

This Technical Report was reaffirmed September 2022.

[Introduction](#)

[Diverse Families](#)

[Legal Disparities Created by State Laws](#)

[Legal Disparities Created by Federal Laws and Regulations](#)

[Health Disparities](#)

[Children's Developmental Trajectory and Psychological Outcomes](#)

[When Marriage Is Not an Option](#)

[Marriage Matters](#)

FROM THE AMERICAN ACADEMY OF PEDIATRICS | TECHNICAL REPORT | APRIL 01 2013

Promoting the Well-Being of Children Whose Parents Are Gay or Lesbian

Ellen C. Perrin, MD; Benjamin S. Siegel, MD; the COMMITTEE ON PSYCHOSOCIAL ASPECTS OF CHILD AND FAMILY HEALTH; James G. Pawelski; Benjamin S. Siegel, MD; Mary I. Dobbins, MD; Arthur Lavin, MD; Gerri Mattson, MD; John Pascoe, MD; Michael Yogman, MD

Pediatrics (2013) 131 (4): e1374–e1383.

<https://doi.org/10.1542/peds.2013-0377>

 Split-Screen

 Views

 PDF

 Share

 Tools

This Technical Report was reaffirmed September 2022.

Extensive data available from more than 30 years of research reveal that children raised by gay and lesbian parents have demonstrated resilience with regard to social, psychological, and sexual health despite economic and legal disparities and social stigma. Many studies have demonstrated that children's well-being is affected much more by their relationships with their parents, their parents' sense of competence and security, and the presence of social and economic support for the family than by the gender or the sexual orientation of their parents. Lack of opportunity for same-gender couples to marry adds to families' stress, which affects the health and welfare of all household members. Because marriage strengthens families and, in so doing, benefits children's development, children should not be deprived of the opportunity for their parents to be married. Paths to parenthood that include assisted reproductive techniques, adoption, and foster parenting should focus on competency of the parents rather than their sexual orientation.

Topics: female homosexuality, gender, health disparity, homosexuality, marriage, life event, personal satisfaction, principles of law and justice, sexual orientation, heterosexuality

Introduction

The mission of the American Academy of Pediatrics (AAP) is to promote optimal physical,

View Metrics

Citing Articles Via

Web Of Science (67)

Google Scholar

Crossref (62)

Email Alerts

[Article Activity Alert](#)

[Newest Articles Alert](#)

Related Articles

[Promoting the Well-Being of Children Whose Parents Are Gay or Lesbian](#)

COMMITTEE ON PSYCHOSOCIAL ASPECTS OF CHILD AND FAMILY HEALTH, *Pediatrics*, 2013

[AAP policy: No relationship between parents' sexual orientation and children's well-being](#)
Ellen C. Perrin, *AAP News*, 2013

[What's Best for the Child?](#)
Carole Gervais, *Pediatrics*, 2002

[PAS Coverage: Survey suggests children of gay fathers are well adjusted](#)
AAP News, 2016

[The Effects of Marriage, Civil Union, and Domestic Partnership Laws on the Health and Well-being of](#)

PDF

Help

Mnohé studie prokázaly, že na blahobyt dětí má mnohem větší vliv jejich vztah s rodiči, pocit kompetence a jistoty rodičů a přítomnost sociální a ekonomické podpory pro rodinu než pohlaví nebo sexuální orientace jejich rodičů. Nedostatek možnosti uzavřít manželství pro páry stejného pohlaví zvyšuje stres v rodinách, což ovlivňuje zdraví a blahobyt všech členů domácnosti. Protože manželství posiluje rodiny a tím podporuje rozvoj dětí, děti by neměly být zbaveny možnosti, aby jejich rodiče byli sezdaní. Cesty k rodičovství, které zahrnují techniky asistované reprodukce, adopci a pěstounskou péči, by se měly zaměřit na kompetence rodičů, nikoli na jejich sexuální orientaci.

Existuje mnoho faktorů, které jsou rizikem pro zdravý vývoj dětí a jejich budoucnost, jako je chudoba, deprese rodičů, zneužívání návykových látek rodiči, rozvod a domácí násilí, ale sexuální orientace jejich rodičů mezi nimi není.

Tisková zpráva

Postoje veřejnosti k právům homosexuálů – duben/květen 2023

- ⊗ Více než polovina (54 %) české veřejnosti je přesvědčena o tom, že přiznání k homosexualitě by nezpůsobilo potíže v soužití s ostatními lidmi v daném městě či obci. Oproti tomu 41 % občanů se domnívá, že by takovéto přiznání potíže způsobilo.
- ⊗ Celkem 51 % dotázaných uvedlo, že mezi jejich přáteli či známými je nějaká homosexuální žena či nějaký homosexuální muž. Méně než polovina respondentů (45 %) uvedla, že nikoho takového mezi svými známými nemá.
- ⊗ Ohledně práv homosexuálních žen a mužů má největší podporu právo uzavírat registrované partnerství, které je součástí českého právního řádu. Podpořily ho více než čtyři pětiny české veřejnosti (83 %).
- ⊗ Více než tři čtvrtiny (77 %) lidí si myslí, že by homosexuálové měli mít právo na adopci dětí svého partnera či partnerky, 58 % populace podporuje jejich právo uzavřít sňatek a téměř dvě třetiny veřejnosti si myslí, že by homosexuálové měli mít právo na adopci dětí z institucionální péče (63 %).
- ⊗ Uvedená práva homosexuálů častěji podporují ženy, respondenti ve věkové kategorii 15 až 29 let a respondenti hodnotící svoji životní úroveň jako dobrou. Jako významná vysvětlující proměnná se ukazuje situace, kdy lidé mají mezi svými přáteli či známými homosexuální ženy a muže. Právě tyto lidé častěji podpořili všechna sledovaná práva.

Zpracovaly:

Naděžda Čadová, Monika Kyselá

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Telefon: 210 310 591, E-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

European Values Study

Hodnoty a postoje v České republice 1991–2017

Ladislav Rabušic
Beatrice-Elena Chromková Manea

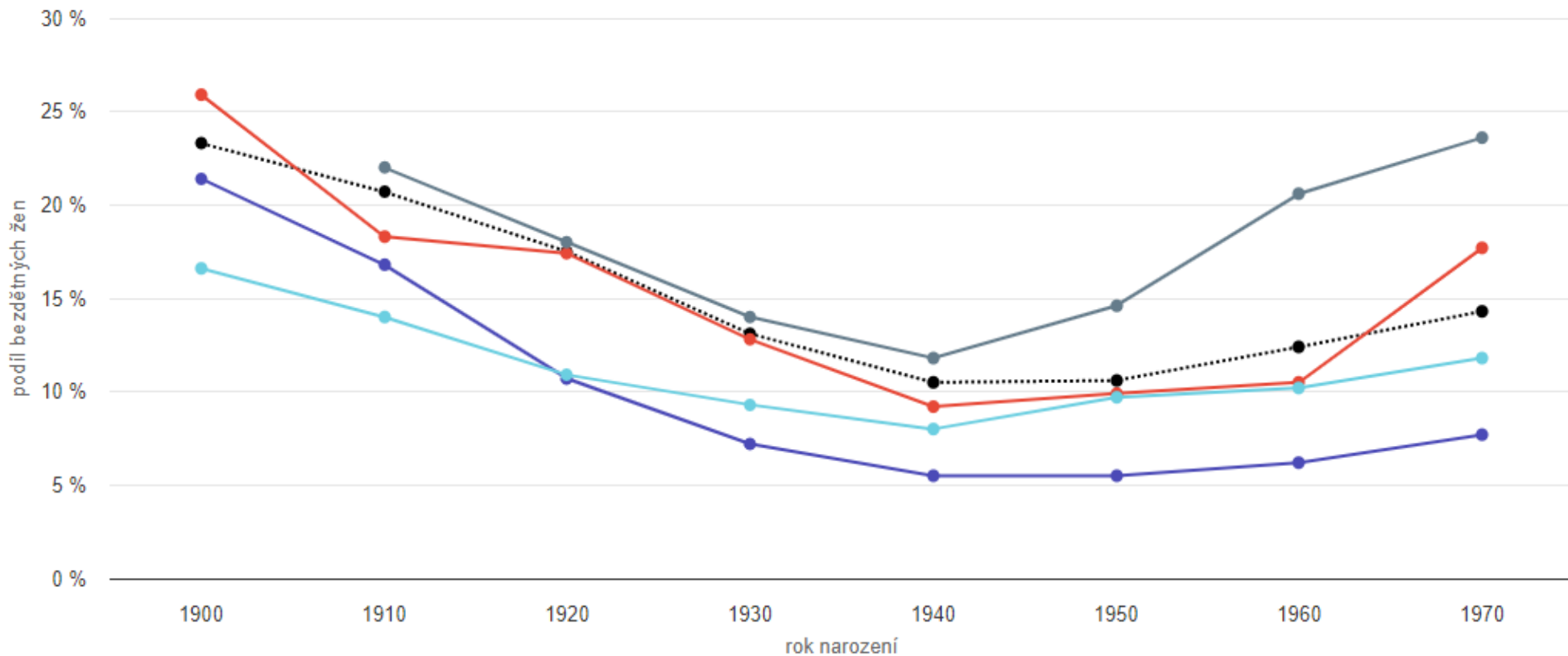
Pramenná publikace European Values Study

Tabulka č. 102: Pokud byste měl(a) ve svém životě ideální životní podmínky, jaký celkový počet dětí byste si přál(a) mít (bez ohledu na to, kolik jich skutečně máte)?

a5 Ideální počet dětí v životě (Řádková %)		EVS 2017				
		Žádné děti	Jedno dítě	Dvě děti	Tři děti	Čtyři a více dětí
Celkem		1 %	10 %	54 %	26 %	10 %
Pohlaví	muž	1 %	10 %	54 %	25 %	10 %
	žena	0 %	10 %	54 %	26 %	10 %

Bezdětnost v Evropě

Zdroj: Childlessness in Europe, studie

Co nás ještě zajímá?

1. Jaké jsou předpoklady do budoucna ohledně plodnosti žen v ČR

2. Důvody rozvodů a nevěry

3. Vyrovnávání se smrtí rodiče
4. LGBT rodiny a adopce dětí
5. Matky samoživitelky
6. Vliv psychické nestability rodičů na děti
7. Rodiny s členy s nějakým znevýhodněním
8. Přístup k rozmanitým rodinám v pedagogické praxi (jak dětem vysvětlovat, že rodina není jen ta klasická)

9. Potraty

10. Vztahy mezi dětmi a rodiči
11. Kariéra žen, jak se zapojit do práce po mateřské
12. Možnosti pro studující rodiče
13. Jak ovlivňuje psychiku dítěte věk rodičů

14. Poměr uzavřených sňatků vs. rozvodu

15. Přelidněná planeta, nátlak na ženy
16. Kdy je nejlepší mít dítě
17. Jak moc je důležité zastoupení role matky a otce ve výchově
18. Pokles možnosti otěhotnět
19. Jaký dopad má moderní rodina na dítě
20. Jsou rodinné terapie populární

21. Výzkum mezi spolužáky, zda sami děti plánují a kdy

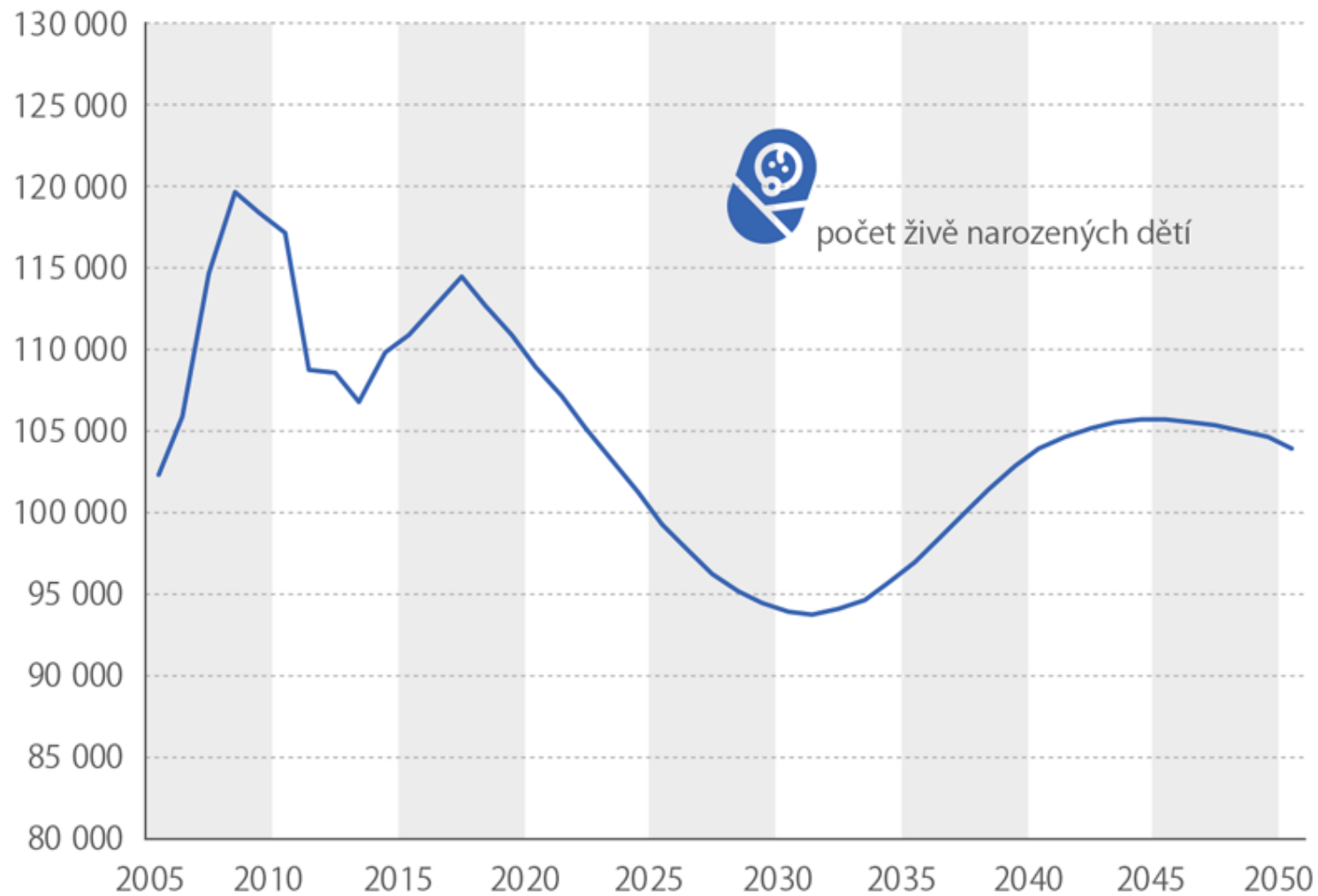
22. Jak je to ve světě
23. Porovnání dětí z rozvedených a nerozvedených rodin
24. Finanční politika a její dopad na rodinu
25. Přístup rodičů k dětem pohybově či jinak znevýhodněným
26. Manželské poradny, náhradní rodiny
27. Mezigenerační soužití, problémy
28. Násilí
29. Postmoderní rodiny - co bude v budoucnu?
30. Vliv polygamie na děti
31. současná výchova dětí a její následky
32. Sexuální výchova
33. Fyzické tresty
34. Alkoholismus v rodině
35. Jak udržet stabilní a šťastnou rodinu
36. Znásilnění, potraty
37. Rodiče s postiženými dětmi
38. Co bylo před tradiční rodinou? Bylo vůbec něco?

39: Bezdětnost

40. Rozdíl ve výchově dětí dnes x před převratem
41. Jak argumentovat v diskusích že ženy mají těžší/lehčí život než muži

Vývoj (2005–2017) a projekce (2018–2050) počtu živě narozených dětí

Zdroj: ČSÚ

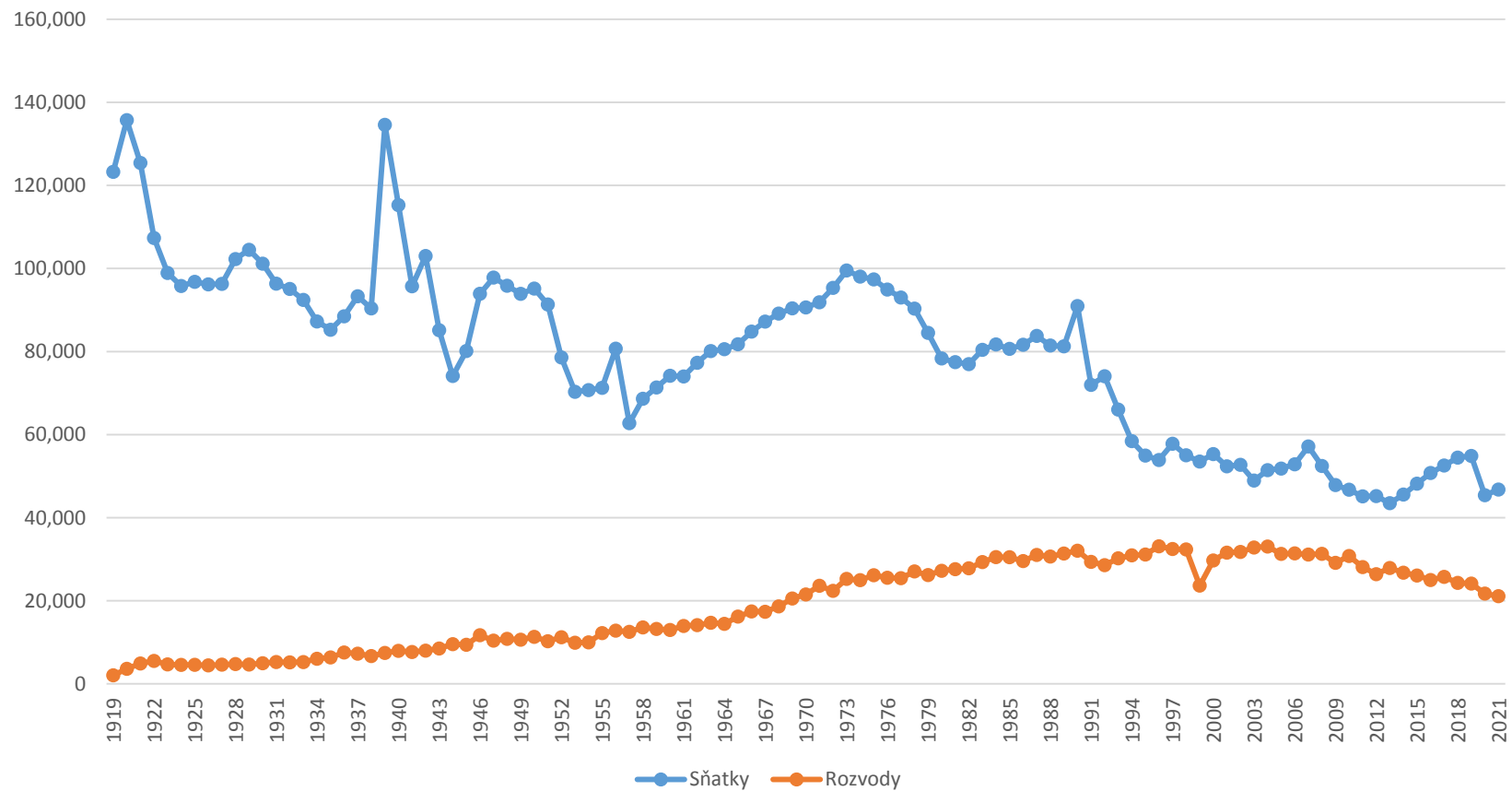

Plodnost a bezdětnost

ČR v minulosti vynikala jedním z nejnižších podílů bezdětných žen v Evropě – u žen narozených v letech 1950–1969 se pohyboval pouze mírně nad 5 % (ve Švýcarsku nebo v záp. Německu kolem 20 %). U projektovaných generací by se ovšem tento podíl měl zvýšit až na **18 % pro generace 1982–1986**. Pro generace mladší se očekává pokles na hodnoty okolo 11 %.

Konečná plodnost klesla poprvé pod hranici dvou dětí u generace 1960 (podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011) a směrem k mladším ročníkům narození žen se bude podle vložených parametrů plodnosti projekce dále snižovat. Minima o hodnotě 1,64 dítěte na jednu ženu by mělo být dosaženo u generací 1982–1985, poté by se měla konečná plodnost postupně blížit odhadované hodnotě 1,74 dítěte na jednu ženu.

Sňatky a rozvody 1919 - 2021

Funkce manželství (a šířeji rodiny)

- Legitimní sex
- Legitimní potomci
- Dědictví
- Zabezpečení nepracujících
- Obrana vůči vnějšímu světu
- Příprava na budoucí práci
- Výroba všeho, co rodina potřebuje k obživě
- Emocionální podpora
- Sebepotvrzení

„Byli jsme požehnáni, že jsme spolu sdíleli téměř tři desetiletí jako manžel a manželka v nádherném, láskyplném manželství. Naše cesta se nyní posouvá a rozhodli jsme se jít od sebe, abychom mohli pokračovat v našem individuálním růstu,“ uvedli manželé ve společném prohlášení.

„Když člověk bilancuje, nemůže se vyhnout ani tomu, aby bilancoval svůj soukromý život. Při tom jsem bohužel zjistil, že jsem se pro své zaujetí prací pro obec a také svou literární činností vyhýbal řešení problémů právě v soukromém životě a je načase uvést jej do relativní harmonie se sebou samým.“

„Přehodnocuji svůj život. Myslím, že je nezbytné se čas od času, nejen v práci, ale i v soukromí, zastavit, uvědomit si, co doopravdy chcete, co v denním kolotoči můžete nechtěně přehlížet. A i když je to kruté, nemilosrdně zjistit, jak se věci ve skutečnosti mají. Já volím rozchod. Abych se nezpronevěřila sama sobě. Nebo lze přijmout status, že se nic neděje, řešit ne podstatu, jen plášť, povrch, chovat se pokrytecky z jedné strany a z druhé se smířit, a to nechci.“

Rodina v krizi

**Pracovní podmínky jako vnější
faktor individualismu**

„Tržní model charakterizující modernu... předpokládá společnost bez rodiny, bez manželství. Každý musí být samostatný, svobodný, aby mohl vyhovět požadavkům trhu a zajistit si tak ekonomickou existenci. Subjektem trhu je osamělý jedinec, jemuž „nebrání“ v činnosti partnerské, manželské nebo rodinné vztahy. To znamená, že plně realizovaná tržní společnost je společností bez dětí.“

Beck (2004:190)